

LETTERKUNDE

Toen ik jou, mijn bleke vrucht,
langzaam van je schil bevrijd had,
lag met afgewend gezicht
jij die dit zo lang verbeid had
als mijn onafwijsbre plicht,
te bederven aan de lucht.

Maar ze laat je niet los:

De grenzenloze hoogmoed van de vrouwen,
die denken, dat zij je gelukkig kunnen maken,
als ze iedere dag maar aan je mogen raken
en iedere nacht maar met je mogen trouwen.

En jestad omvangt je. Wat is Amsterdam een
unieke wereld! Ook de Riviera is een vreemde
creatie van onzen-lieven-heer. En dan die
fin-de-siècle-samenleving, nu geheel historisch
en des te curieuzer geworden:

O tijd van rijtuigen en onfatsoen,
fontein, keizers, spleen en tsaren,
toen nog de vrouwen schepen waren,
die zeilden door het zomergroen . . .

Luciede, opgewekte gelatenheid, en een
levenslust die somtijds uitbarst:

Het zal nog lang niet zijn,
dat ik voor 't leven buk,
ik ga nog lang niet stuk,
ik drink nog vaten wijn.

De versificatie is niet overal regelmatig of
zelfs verantwoord, maar dat hindert nergens;
er zijn alliteraties die het uitstekend doen.

Een dichter om op te letten. Hetgeen hem
klaarblijkelijk (nog?) bedreigt, is het studentikooze. Maar hij blijkt reeds tot beter in staat.

Victor E. van Vriesland, *Spiegel van de Nederlandsche poëzie door alle eeuwen*, Amsterdam, N.V. De Spieghele, MCMXXXIX, 8^o, 652 blz.

Verzamelaar en uitgevers dank! Ziehier een overrijke collectie voortreffelijk dichtwerk. Werk van verscheiden geaardheid: somtijds gemoedelijk, soms uiting van eenvoudige wijsheid, soms ook geestig. Maar altijd poëtisch. En menigmaal meer dan gemoedelijk, geestig of wijs: werk van het allerhoogste poëtische gehalte.

Niets is opgenomen om andere reden dan die der poëzie zijn; niets is weggelaten omdat heerschend vooroordeel het scheen te willen: zoo is aan de 19e eeuw beter recht gedaan dan de gewoonte het sinds den aanval der tachtigers meebracht, zoo is de waardeschatting der rederijkers herzien. Tollens is nu weer ruim vertegenwoordigd, A. J. de Bull verschijnt hier opnieuw, er werd iets opgenomen van zekeren G. Bolognino, en Multatuli's grafschriften op Thorbecke staan hier gereproduceerd. Niet dat er bepaald gejuicht behoeft te worden om het verschijnen van deze namen. Het werk dat zij dekken is grootendeels poëtisch, maar toch middelmatig; ik persoonlijk gevoel zelfs niet dat die grafschriften iets anders dan geestig, dat ze nl. ook poëtisch zouden zijn. Ik geef de namen slechts als voorbeeld.

Er zijn nog andere punten waardoor deze anthologie zich van vroegere, soortgelijke publicaties onderscheidt. Dichters die men in zulke werken altijd aantreft, en die er dan ook ten volle in thuis hooren, verschijnen hier met gedichten die weinig bekend zijn: bewijs te meer van de volstreekte zelfstandigheid waarmee de erudiete verzamelaar te werk is gegaan. Bovendien ontbreekt er het een en ander van het gewone, en meestal terecht; was er echter, vraag ik Van Vriesland, in het dichtwerk van Emants volstrekt niets poëtisch te vinden?